

Fico skúša zmeniť vatikánsku zmluvu

V otázke sviatkov sa premiérovi nedarí s katolíckou cirkvou dohodnúť.

Premiéroví Robertovi Ficovi sa nedarí presvedčiť katolícku cirkev, aby súhlasila so zmenou vatikánskej zmluvy. Oslava sviatku Sedembolestnej Panny Márie by sa mala podľa neho presúvať na nedeľu, ak 15. september pripadne na pracovný deň. „Okolo dodatku k zmluve už trochu pracujeme, ale zatiaľ, ako vidieť, nie je na tom veľká dohoda,“ hovorí Fico. Predseda vlády najskôr tvrdil, že zmena si nevyžiada zásah do zmluvy s Vatikánom, čo katolícka cirkev odmietla. Upozorňovala, že Slovensko sa v zmluve zaručilo dodržiavať pracovný pokoj

na desať cirkevných sviatkov vrátane 15. septembra. „Nemali by sme vstupovať do zmluvy. Je to citlivé,“

vraví vojenský ordinár František Rábek. Fico chce ešte rokovať. „Na záver dňa bude musieť rozhodnúť vláda.“ Či pôjde aj proti zmluve, nepovedal. O škrtnaní voľna začal Fico hovoriť hneď po nástupe do vlády. Opatrenie podľa neho zmierni zamestnávateľom vplyvy úsporného balíčka. Smer plánuje z kalendára vypustiť voľno, ktoré pracujúci majú 1. septembra na Deň Ústavy SR a 15. septembra. Uvažuje, že by vypadli iba na päť rokov. Dnes má Slovensko pre rôzne sviatky 15 dní voľna. (mm), SME, 13.8.2012

Za pár drobných zdemoloval Dóm sv. Martina!

Poškodená pýcha Bratislavy

Zničené sú štalumy a vitráž okna

Nechal po sebe spúšť! Neznámy páchatel' sa v sobotu skoro ráno vlámal do pýchy hlavného mesta - Dómu sv. Martina. Podľa informácií Nového Času si odniesol peniaze zo zvončeka, ale napáchal pri tom obrovské škody. Pri vstupe rozbil okennú vitráž, ktorá sa nachádza blízko hlavného oltára a zničil šesť štalumov - drevených konštrukcií.

Vandal sa okolo 5.30 hod. v sobotu ráno vlámal do Dómu sv. Martina v centre Starého Mesta. „Páchatel' svojim protiprávnym a nedôstojným správaním rozbil dve vitrážne okná, zničil malý organ a poškodil spolu 6 kanonických štalumov,“ povedala bratislavská krajská hovorkyňa Tatiana Kurucová.

Štalumy - drevené konštrukcie, sa nachádzajú v prednej časti kostola. Muži zákona však nevytlúčili, že naňho pod Novým mostom čakal komplic, s ktorým vo vozidle ušiel. Podľa informácií Nového Času z kostola zmizla aj hotovosť. „Okrem toho, čo zničil, ukradol peniaze zo zvončeka, na ktoré sa zbierali všetci veriaci v kostole,“ uviedol zdroj, ktorý si neželá byť menovaný. Zástupcovia kostola však tvrdia, že im nič v katedrále nezmizlo.

„Vnímame to ako čistý vandalizmus. Najväčšia škoda bude na štalumoch, ktoré majú umeleckú a historickú hodnotu. Ich reštaurovanie sa môže vyšplhať na desiatky tisíc eur,“ uviedol Tibor Hajdu, riaditeľ arcibiskupského úradu. Polícia po ničiteľovi pátra, v nasledujúcich dňoch vyčíslí škody, ktoré napáchal. (sch), Nový čas, 13.8.2012

Rušenie sviatkov sa zrejme odloží

Počet štátnych sviatkov sa v budúcom roku napokon znižovať nebude. „Skutočný prínos by to malo až v roku 2014, preto stále máme ešte časový priestor na rozhodnutie, ako v tejto otázke postupovať,“ povedal predseda vlády Robert Fico (Smer-SD). Vláda plánovala zrušiť dva štátne sviatky, pretože tak chcela vykryť hospodársky pokles očakávaný v súvislosti s prijatím konsolidačného balíčka. Oba sviatky, ktoré kabinet navrhoval zrušiť, Sedembolestná Panna Mária a Deň Ústavy SR, však v budúcom roku pripadnú na nedeľu. Fico pôvodne vyčíslil pozitívny efekt na slovenskú ekonomiku vo výške 0,4 až 0,5 percenta hrubého domáceho produktu. Podľa údajov ministerstva financií by skutočný prínos nebol vyšší ako 0,14% HDP.

Analytici si dokonca myslia, že pokiaľ by aj uvedené sviatky pripadli v budúcom roku na pracovné dni, ekonomický prínos z ich zrušenia by bol zanedbateľný. „Nepriineslo by to nič, keďže slovenská ekonomika je pod svojím produkčným potenciálom, výrobné linky nie sú využitú naplno,“

vysvetľuje prognostik SAV Vladimír Baláž. Rovnaký názor má aj analytik UniCredit Bank Ľubomír Koršňák. „Naša ekonomika nefunguje na plné obrátky.“ Premiér Robert Fico navyše stále nevie nájsť dohodu s katolíckou cirkvou. Slovenskí biskupi totiž odmietajú akékoľvek zmeny v slávení 15. septembra, na ktorý pripadá sviatok Sedembolestnej Panny Márie. „Na záver bude musieť o tomto rozhodnúť vláda,“ povedal Fico. Premiér zároveň priznal, že v súčasnosti sa už pracuje na tvorbe dodatku k Vatikánskej zmluve, ktorým by chceli obísť jej otváranie.

Erik Kapsdorfer, HN, 13.8.2012

S komplicom vo Vatikáne

Bývalý komorník pápeža Benedikta XVI. Paolo Gabriele, ktorého zatkli vlni v máji v súvislosti s únikom dôverných vatikánskych dokumentov, bude čeliť procesu vo veci závažnej krádeže. Informoval včera o tom Vatikán. V 35-stranovom dokumente

o prípade, ktorý otriasol Svätou stolicou, Vatikán tiež uviedol, že komorník Gabriele mal komplica. Bol ním počítačový expert, ktorý pracoval pre vatikánsky administratívny aparát. Komplic, ktorého identifikovali ako Claudia Sciarpettitiho, sa tiež postaví

pred súd pre obvinenia z napomáhania zločinu. Uniknuté dokumenty hovoria o korupcii v obchodných transakciách Vatikánu s talianskymi firmami, o rivalite medzi kardinálmi i polemikách okolo manažmentu vatikánskej banky.

JÁN FELIX, Šport, 14.8.2012

Bazilika v Šaštíne má 250 rokov

Šaštínska bazilika má okrúhle výročie. Pred dvestopäťdesiatimi rokmi chrám zasvätili Sedembolestnej Panne Márii. Svätú omšu tam celebroidal bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Historickú udalosť vysviacky pripomenul aj sprievod s postavou panovníčky Márie Terézie. Slávnosť si nenechali ujsť stovky veriacich.

História šaštínskej svätyně sa začala písať na mieste, na ktorom dnes stojí kaplnka. V roku 1564 sa tu uskutočnil prvý zázrak.

Marek Michalenko, správca komunity Saleziánov v Šaštíne: „Na tom mieste Imrich Cobor vyhodil manželku z koča, tam ona sa ocitla v ťažkej situácii, sa začala modliť a prosíť o uzdravenie svojho vzťahu a koč prišiel, manžel teda poslal služobníctvo.“

Redaktorka: „Angela Coborová dala Panne Márii prísľub, že ak sa ich vzťah napravi, dá vyhotoviť sochu Sedembolestnej. Spolu s manželom tak urobili ešte v tom istom roku.“

Marek Michalenko, správca komunity Saleziánov v Šaštíne: „Toto bol začiatok pútnického miesta a púti, pretože tá zvesť sa rozšírila medzi ľuďmi a ľudia začali prichádzať s podobnými alebo inými ťažkosťami.“

Redaktorka: „Svätyňu začali stavať o dvesto rokov neskôr. Základný kameň položili v roku 1736. Výstavba trvala dvadsaťpäť rokov.“

Jozer Zachar, salezián, zodpovedný za pastoračnú pútníkov: „Začala ju stavať vlastne rehoľná spoločnosť Pavlíny, spolu samozrejme s veriacimi, ktorí prichádzali sem a ktorí mnohokrát práve dávali ten halier tej chudobnej vdovy.“

Redaktorka: „Veľkými mecenášmi chrámu sa stali Mária Terézia s manželom. Do vysviacky chrámu zaznamenala farská kronika asi sedemsto zázračných uzdravení.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup: „Svedectvo dvestopäťdesiateho výročia posviacky baziliky môžeme brať ako svedectvo o tradícii úcty k Sedembolestnej, pozvanie pre nás, aby sme to dedičstvo aj uchovali, z neho čerpali.“

Redaktorka: „Šaštínska bazilika sa dnes teší stále väčšiemu počtu pútníkov.“ **Andrea Škovierová-Dragošková**

STV 1, 12.8.2012

Česká republika: Pohoršená cirkev

V Česku sa rozpútal boj medzi cirkvami a sociálnymi demokratmi. V ČSSD v kampani pred senátnymi a krajskými voľbami odmieta cirkevné reštitúcie. Duchovní to označujú za totalitnú propagandu a ohrozenie demokracie.

Za všetko môže tento predvolebný billboard sociálnej demokracie. Ruka cirkvi sa naťahuje po štátnych miliardách, ktoré podľa opozície chce vládna koalícia ODS a TOP 09 cirkvám doslova darovať. A cirkvi sú pohoršené. Kampaň im pripomína propagandu nacistickej Tretej ríše a komunistického režimu za éry Klementa Gottwalda.

Milan Badal, katolícky kňaz, poradca pražského arcibiskupa: „Bohužiaľ, toto sú presne obrázky, ktoré kolovali v päťdesiatych rokoch proti cirkvi, proti Židom, a úplne rovnaké obrázky za Tretej ríše a za protektorátu u nás boli namierené proste ako antisemitské útoky.“

Redaktorka: „Sociálni demokrati ale tvrdia: kampaň neútočí na cirkvi.“

Bohuslav Sobotka, predseda ČSSD: „Nekritizujeme cirkvi, my kritizujeme návrh zákona, ktorý pripravila pravicová vláda ODS a TOP 09. Tu nie je zrejmé, v akom rozsahu dôjde k transferu súčasného štátneho majetku do rúk cirkvi.“

Milan Badal, katolícky kňaz, poradca pražského arcibiskupa: „Ja si myslím, že nejde o to, ako to chápeme, ale ako to vypadá, ako to bohužiaľ cíti a chápu naši spoluobčania, zvlášť tí, ktorí si prešli vojnou a päťdesiatymi rokmi, tých skutočne musia tie billboardy naprosto a jasne zarážať.“

Stanovisko

Spoločné vyhlásenie cirkví Českej republiky: „Spôsob, akým dnes sociálna demokracia vedie predvolebný boj, je nekultivovaná a nekultúrna cestou, ktorá ohrozuje samotnú podstatu demokracie.“

Bohuslav Sobotka, predseda ČSSD: „Musím povedať, že nás ako sociálnych demokratov prekvapilo, že cirkvi reagujú takýmto spôsobom.“

Redaktorka: „Cirkvi dúfajú, že pohoršujúce billboardy rýchlo zmiznú. Bojovať proti kampani ale nebudú.“

Milan Badal, katolícky kňaz, poradca pražského arcibiskupa: „Pretože ako nám bolo vysvetlené v tomto štáte, rada regulujúca reklamu môže regulovať iba komerčnú reklamu a nie politické plagáty.“

Redaktorka: „K skľudneniu situácie vyzval oba tábory už tiež prezident Václav Klaus.“

Václav Klaus, prezident ČR: „Je to politická hra. ČSSD si určite mala zväziť, či to bolo racionálny krok alebo nie. Ja myslím, že nechajme každého občana, nech si to vyhodnotí sám.“

Redaktorka: „Podľa vládneho návrhu má štát vyplatiť od roku 2013 postupne päťdesiatdeväť miliárd korún navýšených o infláciu.“

Cirkvi tiež majú dostať späť päťdesiatšesť percent majetku zabaveného komunistickým režimom. Zákon o reštitúciách teraz mieri do Senátu. Hornou komorou parlamentu ale cirkevné reštitúcie neprejdú, pretože tam má prevahu opozícia. Vráti sa teda späť do Snemovni a tu už by uspieť mali.“

Daniela Révaiová, STV 1, 11.8.2012

ČR: Spor o cirkevné reštitúcie

České cirkevné združenia ostro kritizujú ČSSD za predvolebné billboardy, ktoré praniajú cirkevné reštitúcie. Cirkvi tvrdia, že to vyvoláva negatívne vášne. Dokonca to prirovnávajú k proticirkevnému štvaniu v päťdesiatych rokoch minulého storočia.

Hovorí pražský spravodajca Boris Kršňák. Boris Kršňák, redaktor: „Podľa predstaviteľov cirkví billboardy, na ktorých ČSSD kritizuje vládu ODS a TOP 09 za okrádanie dôchodcov tým, že vrátia cirkvám majetok, je populizmom a demagógiou. Na plagáte ruka v modrom saku odovzdáva

mešec s peniazmi ruke v cirkevnej sutane. Arcibiskup Dominik Duka v Českom rozhlase kritizoval za kampaň ČSSD.“

Dominik Duka, arcibiskup: „Nerešpektovanie Ústavného súdu, nerešpektovanie základných práv, žonglovanie s referendum je nová forma diskriminácie veriacich občanov tejto krajiny.“

Boris Kršňák, redaktor: „Sociálni demokrati sa bránia, že je ich povinnosťou informovať občanov, čo vláda chystá a že nie oni, ale cirkev vyvoláva vášne.“ **Rádio Slovensko, 11.8.2012**

Najstarší organ zaznel ako pred 200 rokmi

V Bazilike sv. Mikuláša sa včera večer začal 17. ročník festivalu Trnavské organové dni radostnou udalosťou. Na otváracom koncerte sa po náročnej rekonštrukcii rozoznel najstarší trnavský organ Valentína Arnolda. Nástroj, ktorý má za sebou napínavú minulosť. Najprv oň usilovali červotoče, neskôr cisárske vojská, keď chceli z jeho píšťal vyrábať náboje. Aj reštaurovanie bola detektívka. K takýmto starým organom sa nezvykla zachovať žiadna dokumentácia a tak majstri Ján Valovič a Peter Gregvorek museli po celom Slovensku pátrať v iných kostoloch a organoch, ako vyzerali niektoré dielce. „Organ bol v zlom stave. Niektoré časti boli znehodnotené neodbornou opravou v 80. rokoch, niečo zdecimoval červotoč. Postavil ho Valentín Arnold z nemeckého Mainzu. Hľadali sme jeho ďalšie organy, zhľadali sme indicie,“ naznačil Valovič. Organ vyhotovili v roku 1783. Bol zrejme prvým organom na Slovensku, ktorý mal hrací stôl mimo skrine, čo malo aj praktické dôvody. Organista bol konečne otočený čelom k dianiu v chráme. Je to tiež jeden z hŕstky organov, ktorý neozvučoval loď kostola, ale presbytérium, čo znamená, že neslúžil na bežné omše. Hudba sprevádzala spievané modlitby kanonikov. Zvláštnosťou je tiež invertovaná klaviatúra - klávesy mali prehodené farby, celé tóny boli tmavé a poltóny svetlé. Tento organ mal na rozdiel od ostatných slovenských chrámových hudobných nástrojov šťastie. Väčšina z nich sa totiž nedobrovoľne zapojila do krviprelievania na sklonku prvej svetovej vojny. V roku 1917 vydal minister vojny Rakúsko-Uhorska rekviračný rozkaz. Podľa neho sa mali z organov vybrať prospektové píšťaly, stojace v prvom rade. „Boli vyrobené zo zliatiny cínu a olova a vyrábali sa z nich guľky do zbraní. Podobne končili aj zvony. Kde boli tri, ponechal

sa prostredný, kde boli dva, zostal ten menší. Bronz sa roztavil a odlievali sa z neho hlavne kanónov,“ dodaj reštaurátor. Nástroj majstra Arnolda však získal výnimku vďaka tomu, že v Trnave sídlil arcibiskup, a tak bol celý píšťalový fond uchránený. Aj preto nezmenil zvuk a podľa reštaurátorov má nevyčísľiteľnú hodnotu. Len vyhotovenie repliky by stálo približne 332-tisíc eur. Rekonštrukcia stála asi 46-tisíc eur, poskladala sa na ňu farnosť, časť peňazí daroval aj potomok Arnolda. Reštaurátori využili pôvodné materiály. Keď Valovič ešte v stredu večer dorábal posledné detaily priamo v Dóme svätého Mikuláša, lepil drevené časti kostným glejom. „Je to lepidlo, ktoré história preverila.

Drží aj 300 rokov. Vyrába sa z kostí a kože, je to zjednodušene povedané veľmi hustá, koncentrovaná huspenina,“ dodal s úsmevom. Drevo dostalo aj špeciálny lak. Presnejšie šelakovú politúru, ktorá sa vyrába z výlučkov chrobákov. „Najprv sme museli analyzovať pôvodný odtieň laku. Závisí od toho, z ktorej krajiny tie chrobáky pochádzajú a čím sa živia. Tu použili zlatistý šelak, ktorý má pôvod v Indii,“ spresnil Gregvorek. Na otváracom koncerte Trnavských organových dní sa včera rozoznel najstarší organ dielami Frescobaldiho, Capricornusa, Monteverdiho, Kriegera a Pachelbela v interpretácii organistu Stanislava Šurina. Nástroj deň predtým ladil reštaurátor Valovič a podľa jeho slov to bola najväčšia odmena za pol roka trvajúcu robotu.

„Je to jeden z hŕstky organov, ktorý neozvučoval loď kostola, ale presbytérium, čo znamená, že neslúžil na bežné omše. Nástroj deň pred otváracím koncertom Trnavských organových dní ladil reštaurátor Ján Valovič.

Andrej Barát
Pravda, 11.8.2012

Kňaz spáchal samovraždu

Poľský kňaz obvinený zo sexuálneho zneužívania maloletých sa upálil na cintoríne v mestečku Lopiennik Nadrzecny na juhovýchode Poľska. Pozostatky muža našli pri hrobe jeho rodičov a starej mamy. „Ide na 99 percent o telo duchovného,“ oznámil Mirosław Buczek, zástupca šéfa prokuratúry. Kňaz mal pred desiatimi rokmi sexuálne zneužiť dvoch chlapcov. Podľa rozhodnutia súdu nemohol opustiť miesto bydliska a priblížiť sa k obetiam. Farníci tvrdia, že sú to klamstvá namierené nielen proti nemu, ale aj proti cirkvi.

(čtk), Plus jeden deň, 11.8.2012

Kostol plný kostí

Archeológovia odkryli pravdepodobne najstaršiu kamennú stavbu na Kysuciach plnú ľudských kostí. Reč je o stredovekom kostole v Radoli, ktorý vedci skúmajú od začiatku leta. Doposiaľ je veľkou záhadou aj napriek tomu, že ho už pred desiatkami rokov sondaovali.

Archeológovia odkryli kamenné základy kostola a objavili aj doposiaľ ukrytú kostnicu plnú ľudských kostí. Potvrdilo sa teda, že okolie vykopávkov v lokalite Koscerisko je posiate hrobmi.

Danka Majerčíková, archeologička Kysuckého múzea: „Ten cintorín musel byť pomerne veľký. Po jeho zaplnení vlastne začali kopat hroby na starších hrobch a tým pádom bola potreba vybudovať nejakú stavbu, kde by sa tie kosti ukládali.“

Reportér TA3: „Podľa doterajších zistení kostol pochádza z 13. storočia. Archeológovia môžu však stále nájsť dôkazy, že je starší. Revíznym výskumom sa žilinská župa snaží nájsť nové informácie o záhadnej stavbe.“

Martin Kuric, študent archeológie: „Zakresľujeme jednotlivé steny vlastne, ako sú vykopané. Zakresľujeme vrstvu kameňa, vrstvu ílovitej pôdy, čiernej hliny.“

Danka Majerčíková, archeologička Kysuckého múzea: „Keď chceme vedieť podrobnejšiu históriu Kosceriska, tak jednoznačne musí byť preskúmaná, aj keď nie úplne celá plocha, ale jej podstatnejšia časť.“

Reportér: „Pri súčasných vykopávkach sa našli aj stredoveké mince a rôzne úlomky keramiky, ktoré budú skúmať v laboratóriách.“

Jozef Franek, brigádnik z Radole: „Tak je to taká časť to odkrývať a vlastne tú históriu spoznávať.“

Obyvatelia Radole: „Boli sme na huby a vykopávky, tak sme sa boli pozrieť, ako to vypadá.“

Obyvatelia Radole: „Chcel som, aby som to proste videl, ako to proste je, ako to je, keď to otvorí, ako to bolo predtým.“

Reportér: „Na budúci rok začnú archeológovia odkrývať stredoveký cintorín, ktorý sa nachádza na tejto lúke. Ukryté tu môžu byť hodnotné artefakty. Peter Revús, TA3, 14.8.2012

Tajomstvo kalvárskeho kopca

Kopec, na ktorom stojí známa banskoštiavnická kalvária, ukrýva viaceré tajomstvá. Časť z nich sa archeológom podarilo odhaliť práve teraz. Počas kopania špeciálnych sond na samom vrchu kalvárie zistili, čo tam bolo skôr ako tento jedinečný komplex vznikol.

Jednu z najznámejších kalvárií na Slovensku postavili v polovici 18. storočia. Bez nej si dnes panorámu Banskej Štiavnice ani nedokážeme predstaviť. Kopec, na ktorom stojí, však využívali obyvatelia aj pred tým. Hoci sa v archívoch spomína, že odtiaľto pozorovali pohyb Turkov, doteraz chýbal dôkaz, že tu nejaký objekt stál. No a archeológovia ho práve našli.

Jozef Labuda, vedúci archeologického výskumu: „Javí sa nám tak, že za vami, jak stojíte, je práve umele vysekali do skalného masívu veľká kovová jama, kde bola osadená určite nejaký obrovský kmeň a to mohlo súvisieť aj s tou stavbou.“

Reportér TA3: „Objav sa archeológom podaril, keď kopali špeciálne sondy na štyroch miestach. Chceli vedieť, či tam pred postavením horného kostola nebola ešte staršia vrstva.“

Jozef Labuda, vedúci archeologického výskumu: „Toto si dali námahu s týmto, ale tu osadili niečo mohutné, ktoré malo tú konštrukčnú funkciu.“

Martin Macharik, predseda Kalvárskeho fondu: „Tieto nálezy sa dajú pravdepodobne interpretovať ako základy pre nejakú vežu, nejakú vartovku možno, ale to už je na odborníkoch, aby to posúdili.“

Jozef Labuda, vedúci archeologického výskumu: „To bola stavba drevená, jednoduchá, ktorá mala s dvomi ľuďmi, poviem to, vojakmi, ktorí strážili a plnili tieto funkcie na tomto kopci.“

Reportér TA3: „Keramiku alebo nejaké mince však zatiaľ neobjavili. Ešte zisťujú, či sa na okraji kopca nenachádza obvodové murivo, ktoré by slúžilo ako opevnenie.“

Jozef Labuda, vedúci archeologického výskumu: „Tieto vyvýšeniny a kalvária bola a je dominantou regiónu Banskej Štiavnice určite túto funkciu plnila a ja tak

zvyknem hovoriť, toho mobilu 17., 18. storočia.“

Reportér TA3: „Archeologický výskum je nevyhnutnou súčasťou najväčšej obnovy banskoštiavnickej kalvárie v histórii.“

Martin Macharik, predseda Kalvárskeho fondu: „Celé to smeruje k tomu, že na budúci rok budeme schopní, pokiaľ budú financie, čím teda pozdravujem všetkých sponzorov, ktorí by mali záujem sa zapojiť, môžeme začať s rekonštrukciou takou zásadnou veľkou horného kostola.“

Reportér TA3: „Banskoštiavnická kalvária, ale aj Ostrý vrch, na ktorom stojí, sú teraz stále plné tajomstiev. No a nie je vylúčené, že počas rekonštrukcie sa ešte niektoré z nich podarí odhaliť.“

Martin Dušička, TA3, 13.8.2012

Nehoda s pyrotechnikou

Najmenej dvadsaťosem ľudí utrpelo zranenia počas španielskeho festivalu v meste Elche. Z tamojšieho kostola sa predčasne aktivovala pyrotechnika, ktorá začala strieľať do ľudí a zapálila kostol. Troch pyrotechnikov hospitalizovali s vážnymi popáleninami. Zatiaľ nie je známe, čo predčasné vznietenie vyvolalo. Polícia prípad vyšetruje. STV 1, 14.8.2012

Poľsko/Rusko

Dlhodobu narušenú vzťahy medzi Varšavou a Moskvou príde do Poľska naprávať hlava ruskej pravoslávnej cirkvi patriarcha Kirill, ktorý nedávno vyzval na čo najprísnejšie potrestanie členiek Pussy Riot.“ Rádio Slovensko, 16.8.2012

Športujem, čítam a starám sa o zdravie

Prvý rozhovor po odvolaní. Emeritný biskup Rudolf Bezák prehovoril! Po svojom odvolaní z funkcie trnavského arcibiskupa sa istý čas stránil pozornosti verejnosti i médií. Na stránke .týždeň.sk však nečakane prehovoril nielen o svojej súčasnosti, ale aj o priebehu svojho odvolávania a ľudoch, ktorí ho najviac sklamali. Nový Čas vyberá zo zverejneného rozhovoru najzaujímavejšie pasáže.

Čo momentálne robíte a aké sú vaše plány do budúcnosti?

- Ja sám to neviem presne povedať, je to ešte veľmi čerstvé. Sú v tom veľké emócie a hľadanie si nového miesta v živote. Nenastúpil som na biskupský úrad, aby som tam tak skoro skončil, ale aby som tam bol až do dôchodkového veku. Mal som rád a mám rád teológiu, tak sa troška vrátim ku knihám. A tiež si dávam do poriadku zdravie. V mojom živote dostávajú priestor aj šport, hudba a žijem si tak viac sám pre seba.

Ako ste reagovali, keď ste sa dozvedeli o odvolaní?

- Bol som z toho zhrozený. Hovoril som nunciovi: veď pred tromi rokmi ste mi hovorili, že ste ma dôkladne preskúmali a teraz ma odvolávajú! Zrazu je všetko naopak? Čo také sa stalo v mojom živote, že to, čo bolo pred tromi rokmi, už teraz nie je

pravda? Ako sa môže chlap ako ja za tri roky tak prudko zmeniť, že už nie je dôveryhodný? Na to som nedostal odpoveď a ani sám si ju neviem dať. Je to pre mňa ťažko uveriteľná skúsenosť. Čakal by som, že v cirkvi bude vzťah k človeku a práca s človekom oveľa jemnejšia. Mnohí, ktorí stáli pri mne, zmenu vo vedení až príliš ľahko absorbovali. Čakal som, že budú stáť pri mne bližšie, ale brali to tak nejako profesionálne.

Neľutujete, že ste vo svojej funkcii neboli voči svojmu predchodcovi kolegiálnejší, zhovievavejší?

- Ja si myslím, že cirkev nie je organizácia, ktorá stojí na kolegiálnosti, priateľstve, blízkosti... Cirkev vnímam ako priestor na hľadanie pravdy. Prechmaty, na ktoré som upozornil, som neobjavil ja. Ja predsa nie som ekonóm ani personalista. Pravda je dôležitejšia než pohodlný život kolegiálneho biskupa. A biskup má veľké možnosti, aj ekonomické.

Nesklamala vás reakcia kolegov-biskupov na vaše odvolanie?

- Neverím, že to celé moje odvolanie prežívajú spokojne a v pohode. Teraz sú ticho, ale oni vždy ticho neboli... (týždeň, Nový čas, 14.8.2012)

Biskup Bezák sa s odvolaním z funkcie arcibiskupa stále celkom nevyrovnal.

Škandál so súdnou dohrou

Škandál spojený s únikom tajných dokumentov bude mať vo Vatikáne súdnu dohru. Súd rozhodol o tom, že bývalý komorník pápeža Benedikta XVI., aj jeho pomocník, budú čeliť obvineniam z krádeže tajných dokumentov. Vatikán po dlhšom čase zverejnil bližšie podrobnosti o tejto široko medializovanej kauze.

Komorníka Paola Gabrieleho zatkli v máji hneď ako vypukla aféra spojená s únikom tajných vatikánskych dokumentov. Podľa najnovších informácií bol komorníkovým komplicom počítačový expert, ktorý pracoval pre vatikánsku administratívu. V odcudzených dokumentoch sa píše o korupcii, o nekalých obchodných transakciách medzi Vatikánom a talianskymi firmami i o rivalite medzi kardinálmi. Pápežovho komorníka obžalujú z krádeže. Polícia však pri prehliadke Gabrieleho bytu našla šek na 100 tisíc dolárov a dary, ktoré patrili pápežovi. Ak ho súd uzná vinným, komorník môže skončiť vo väzení a odsedieť si 1 až 6 rokov. Jedinou nádejou je pre neho ústretový krok pápeža, ktorý mu môže udeliť milosť.

Federico Lombardi, hovorca Vatikánu: „Pápež má právomoc zakročiť ak to uzná za vhodné, zatiaľ to však neurobil. Máme preto dôvod domnievať sa, že proces sa uskutoční.“

Reportér TA3: „Zo súdnych dokumentov vyplýva, že komorník Paolo Gabriele sa vyšetrovateľom priznal. Dokumenty vraj vynášal, lebo všade okolo seba videl zlo a korupciu. Vraj chcel na ne upozorniť, pretože pápež podľa nebol o nich dostatočne informovaný. Súd zatiaľ neurčil presný dátum procesu. Reálny je koniec septembra. Ivo Kunsch, TA3, 13.8.2012

Pápežovho komorníka budú súdiť za krádež

V kauze Vatileaks sa postaví pred súd Paolo Gabriele aj jeho údajný komplic – programátor.

Vo vatikánskej cele bol 53 dní, potom čakal na verdikt doma. Teraz pravú ruku pápeža Benedikta XVI. čaká súd. Paolo Gabriele je obvinený z krádeže dôverných dokumentov, ktoré naznačovali korupciu vo Vatikáne. Informácie mal posúvať médiám. Jeho údajného komplica, programátora Claudia Sciarpettitiho, ktorý pracoval vo vatikánskej administratíve, budú súdiť za napomáhanie. Súd sa podľa Vatikánu začne najskôr koncom septembra. Vyšetrovanie však pokračuje a obvinení môžu ďalších ľudí. Gabriele vyšetrovateľom povedal, že jeho motiváciou bolo „bojovať proti zlu a korupcii

všade v cirkvi“ a pomôcť pápežovi, ktorý „nebol dostatočne informovaný“. Podobne sa v kauze známej ako Vatileaks pod zárukou anonymity vyjadrovali viacerí vyššie postavení cirkevní hodnostári.

Hlavným nepriateľom mal byť vatikánsky štátny tajomník Tarcisio Bertone. Kauza, ktorá ukázala mocenský boj vo Vatikáne, pápeža osobne veľmi zasiahla a zahanbila Svätú stolicu. Gabriele údajne v júli napísal pápežovi list, kde ho žiadal o odpustenie. Ak by ho odsúdili, očakáva sa, že požiada pápeža o milosť, ktorú zrejme dostane. V opačnom prípade môže skončiť na jeden až šesť rokov vo väzení. 6 rokov vo väzení hrozí pápežovmu komorníkovi Paolovi Gabrielemu. (era), SME, 14.8.2012

Benedikt XVI. chcel byť knihovníkom

Pápež odhalil svoju prácu snov

Ak by nebol pápežom, pracoval by s knihami

Zaujímá vás, čím by chcel byť pápež, keby nebol pápež? Ťažko si Benedikta XVI. (85) predstaviť, že by robil niečo iné, ale aj pápež môže mať svoj vytúžený džob snov. A to, aký je džob snov Josepha Ratzingera, prezradil arcibiskup Jean-Louis Brugues (68), ktorý pôsobí ako šéf vatikánskej knižnice. Podľa Bruguesa sníval súčasný pápež práve o poste vatikánskeho knihovníka. Mal by tak vraj viac času na čítanie kníh.

Smutná správa pre pápeža, ktorý momentálne oddychuje vo svojom letnom sídle, prišla z Ríma. Jeho bývalý komorník Paolo Gabriele, ktorého zatkli vlni v máji v súvislosti s únikom dôverných vatikánskych dokumentov,

bude čeliť procesu vo veci závažnej krádeže. V 35-stranovom dokumente o prípade, ktorý otriasol Svätou stolicou, Vatikán uviedol, že komorník Gabriele mal komplica. Bol ním počítačový expert, ktorý pracoval pre vatikánsky administratívny aparát. Komplic, ktorého identifikovali ako Claudia Sciarpettitiho, sa tiež postaví pred súd pre obvinenia z napomáhania zločinu, informovala agentúra Reuters. Gabrieleho vlni zatkli pre podozrenie z krádeže tajných pápežských dokumentov, z ktorých niekoľko preniklo do talianskych médií. Uniknuté dokumenty hovoria o korupcii v obchodných transakciách Vatikánu s talianskymi firmami, rivalite medzi kardinálmi i polemikách okolo manažmentu vatikánskej banky.

(šu), Nový čas, 14.8.2012

Vystúpili proti zákonu o interrupcii

Bohoslužby počas včerajšieho sviatku nanebovzatia Panny Márie využili chorvátski biskupi na agitáciu proti novému zákonu o umelom oplodnení. Na jeseň chystajú totiž katolícke spolky doviesť petičnú akciu za referendum o tejto otázke. Detaily pozná náš spolupracovník Gregor Martin Papucsek: „Biskupi prešli do protiútokov hneď po schválení zákona o umelom, alebo ako Chorváti hovoria o medicínsky

podporovanom oplodnení. Deň parlamentného hlasovania, trinásť júl 2012 vyhlásili za „čierny piatok Chorvátska“. „Politika urazila dôstojnosti ľudského života“ - to bol citát od osijeckého arcibiskupa zo včerajška, keď po celom Chorvátsku oslavovali nanebovzatie Panny Márie a na rôznych mariánskych pútnických miestach oslovili verejnosť vysokí cirkevní hodnostári. Katolícky spolok Vigilare organizuje hnutie

s názvom „Aj ja som bol embryo“ a už začal zbierať podpisy pod petíciu žiadajúcu usporiadať referendum o zrušení cirkvou kritizovaného zákona. Petičnú akciu plánuje na jeseň ukončiť tak, aby ľudové hlasovanie mohlo byť ešte do konca roka. Katolícka cirkev túto iniciatívu jednoznačne podporuje, čím sa otvorene stavia proti vláde sociálneho demokrata Zorana Milanoviča.“

Rádio Slovensko, 16.8.2012

Reštitučná hystéria

Senát, ľavicou ovládaná horná komora českého parlamentu, sa chystá odmietnuť cirkevné reštitúcie pripravené Nečasovou vládou a schválené Poslaneckou snemovňou. Cirkvi by v rámci urovnania vzťahov so štátom a odškodnenia za éru komunistickej totalítity mali dostať približne polovicu niekdajšieho majetku v hodnote asi 75 miliárd korún. Za ostatný majetok má prísť finančná náhrada 59 miliárd. Táto suma, ktorá narastie ešte o infláciu, sa má vyplácať počas tridsiatich rokov. O cirkevných reštitúciách sa hovorí ako o tmele koalícnej vlády ODS, TOP 09 a zoskupením Ľud'om.

Pravicoví politici ich ženu dopredu hlava nehlava, biznismeni, najmä fondy spravujúce pozemky a peniaze, cítia ľahkú korisť a ľavica sa pred jesennými krajskými a senátnymi voľbami chystá vyťažiť maximum z nespokojnosti občanov s reštitúciami. Sociálna demokracia ide do volieb s bilbordom, na ktorom anonymná ruka politika odovzdáva vrece natlačené peniazmi cirkevnému hodnostárovi s masívnym prsteňom. Zaznel už verejný protest cirkvi: obrázok sa im zdá, ako vystrihnutý z Tretej ríše či Gottwaldovej éry. Zákony reklamy sú však neúprosné: úspešná je tá reklama, o ktorej sa hovorí. Ak sa pozeráme z tohto uhla, môže byť ČSSD spokojná. Výhrady k navrhutej forme reštitúcií pritom majú aj mnohí kňazi. Najvýstižnejšie ich sformulovali husitská biskupka Jana Šilerová a evanjelický farár Miloš Rejchrt. Je tiež príznačné, že k zákonu, ktorý má narovnanie vzťahu štátov s cirkvami upraviť, sa nejednoznačne stavajú opoziční senátori z Kresťanskodemokratickej únie - Československej strany Ľudovej. O rozruch sa postarala aj verejná výzva skupiny celebrít, okrem iného hercov Ivana Trojana, Jiřiny Jiráskovej, Dagmar Havlovej či speváčky Lucie Bílej, na podporu reštitúcií. Známe tváre pritom nesú argumentačne slabo vystuženú kožu na trh v krajine, kde podľa prieskumov verejnej mienky 70 až 90 percent občanov s cirkevnými reštitúciami nesúhlasí. Nik nemôže poprieť, že sú to bytostne politické témy. Nejde len o záležitosť poškodených, čo sa domáhajú spravodlivosti na súde. Reštitúcie rieši parlament, ich presná forma má podobu zákona a vyjadrujú sa k nim politici. Je prirodzené, aby si názor urobili aj voliči. Namiesto toho sa prehnal legislatívny víchor, ktorý

privial veľa otázok. Napríklad týkajúcich sa zoznamu nehnuteľností k vydaniu majetku, nezvyčajne vysokej ceny náhradnej pôdy alebo celkovej sumy, ktorá má kompenzovať to, čo sa už cirkvám vrátiť nedá. Zaznievajú námietky, že reštitúcie idú prinajmenšom proti duchu reforiem Masarykovej prvej republiky, v pozore sú aj citelia povojnových dekrétov prezidenta Edvarda Beneša. Škrípanie zubov sa šíri tiež od reštituentov fyzických osôb, ku ktorým sa porevolučný štát tak veľkoryso nesprával. Nemožno si nevšimnúť ani pochybnosti, ako veľmi a ako dlho si budú cirkvi nadobudnuté prostriedky užívať. Už dnes si na ich peniaze a nehnuteľnosti brúsia tesáky všemožné fondy a tiež ekonómia nadviazaná na cirkvi zakotvili v súkromných firmách, ktoré reštitúcie netrpelivo vyzerajú.

Druhou stranou tejto mince však je, že cirkvi by mali byť odškodnené a nová podoba vzťahov českého štátu k nim je viac ako žiaduca. K upokojeniu atmosféry by prispelo, keby všetci zainteresovaní zasadli za rokovací stôl a prebrali sporné aspekty chystanej transakcie. Kým bude ČSSD hystericky ventilovať svoju averziu k prelátom a ak cirkevní hodnostári zase neprestanú napádať politické strany a parlamentné procedúry, stúpne akurát predvolebná horúčka a napätie v spoločnosti. Ťažký oriešok na rozlúsknutie tým však zo stola nezmizne.

Reštitúcie idú prinajmenšom proti duchu reforiem Masarykovej prvej republiky, v pozore sú aj citelia povojnových dekrétov prezidenta Edvarda Beneša. **Lukáš Jelinek politológ**
Pravda, 15.8.2012

Česká ľavica zhodila zo stola cirkevné reštitúcie

Nielen politikom, ale aj väčšine Čechov dvíha tlak návrh reštitúcie cirkevného majetku. Nebolo to inak ani v stredu v českom Senáte, ktorý o ňom rokoval až do neskorých nočných hodín. Najtvrdšie prejavy nesúhlasu s ním mali podľa očakávania ľavicoví poslanci, ktorý majú v Senáte väčšinu.

„Je to lúpež za bieleho dňa,“ vyhlásil senátor Vladimír Dryml (predtým ČSSD). Na jeho prejav ironicky reagovala podpredsedníčka Senátu Alena Palečková (ODS): „Mám strach, že Vatikán je už za dvermi a že šľachtici sa zbiehajú, aby si uchmatli, čo sa dá.“ Podľa kardinála Dominika Duka nejde vraj o cirkevný majetok, ale o model, ktorý by umožňoval cirkvi samofinancovanie. „Nevidíme sa ako zloději alebo skupina spoločnosti obdarovaná neprávnym na úkor rodín s deťmi a starých ľudí,“ napísal kardinál v liste senátorom v deň ich rokovania. Senátor za ČSSD, podpredseda strany a prezidentský kandidát Jiří Dienstbier pripomenul, že vládny návrh nezmiernuje krivdy, ale že jeho cieľom je napraviť krivdy vo väčšom rozsahu, ako tie, ktoré boli spáchané v minulosti. V tejto súvislosti konštatoval, že zatiaľ čo sa svojho času niektorí pohoršovali nad ohrozením povojnových dekrétov prezidenta Edvarda Beneša, dnes je odrazu hrozba oveľa reálnejšia. Ľavica má v Senáte prevahu, a tak od začiatku

bolo isté, že senátori zákon odmietnu a opätovne o ňom bude rokovať Poslanecká snemovňa.

Premiér Petr Nečas a jeho koalícia však budú musieť nájsť 101 hlasov, aby prehlasovali veto Senátu. Reštitúciám cirkevného majetku sa venovali prakticky všetky ponovembrové vlády. Každá z nich mala vlastný prístup a dávala im rôznu prioritu. Napríklad kabinet Miloša Zemana (ČSSD, 1998 - 2002) navrhol vytvorenie fondu, do ktorého by previedli majetok a z výnosov by sa hradilo fungovanie náboženských spoločností. Nepodarilo sa však nájsť dohodu s cirkvami. Riešenie našli ani koalícne zoskupenia ČSSD, KDU-ČSL a US-DEU (2002 - 2006). Najbližšie k majetkovému vysporiadaniu s cirkvou bol kabinet Mirka Topolánka (ODS, 2007 2009). V januári 2008 schválil návrh, podľa ktorého by štát vrátil cirkvám tretinu majetku, dve tretiny by tvorila náhrada vo výške 83 miliárd korún, ktorú by vyplácal 60 rokov. S úrokmi by tak išlo o celkovú sumu dosahujúcu približne 270 miliárd korún. Návrh stroskotal v snemovni na odpore opozície, ale aj časti poslancov za ODS.

Kardinál Dominik Duka v liste Senátu obhajoval návrh cirkevných reštitúcií, ktorý napriek tomu boli senátori rozhodnutí vrátiť späť do Poslaneckej snemovne. **Pravda, 16.8.2012**

Červotoče rozhrýzajú pamiatku z kostola

Hrachovo - Jeden z najstarších zachovaných renesančných oltárov na Slovensku ničia červotoče. Oltár vyrobil v roku 1629 neznámy autor a je ozdobou evanjelického kostola v Hrachove v okrese Rimavská Sobota. Je zapísaný v zozname kultúrnych pamiatok. Oltár ničia drobné parazity podľa miestneho farára Ondreja Majlinga už niekoľko rokov. Cirkvi sa podarilo získať z programu Obnovme svoj dom dotáciu 2-tisíc eur, ale tá je určená len na projektovú dokumentáciu. Predchádzať jej bude odborný výskum, v ktorom reštaurátori zistia rozsah poškodenia oltára a stanovia postup jeho záchrany. „Dnes ešte ťažko povedať, aký veľké škody červotoče na oltári spôsobili. Bol som si ho už pozrieť. Jeho oprava určite môže stáť rádovo niekoľko desiatok tisíc eur,“ konštatuje reštaurátor Miroslav Janšto, ktorý s ďalším kolegom Štefanom Siváňom urobí na oltári prieskum. Peniaze na opravu oltára chcú Hrachovčania získať opäť z grantu ministerstva kultúry.

Podľa Majlinga býval oltár dominantou už predchádzajúceho dreveného kostola, ktorý kapacitne nestačil, preto ho miestni zbúrali a na jeho mieste postavili v roku 1800 súčasný kostol. Renesančný oltár potom umiestnili do nového chrámu. „Jeho autor je síce neznámy, vie sa však, že stavbu oltára financoval začiatkom 17. storočia miestny zemepán, zároveň hradný kapitán na muránskom hrade Fraňo Jákoŕ. Miesto jeho odpočinku je vraj v hrobke priamo pod oltárom,“ hovorí Majling. Štedrý donátor Jákoŕ je zobrazený aj na olejomalbe umiestnenej na čele oltára. **Pravda, 15.8.2012**

Kňaz udal čierne domy v osade

V osade v Pezinku žije len niekoľko desiatok Rómov. Primátor ani farár im nevedia zabezpečiť sociálnu starostlivosť.

Pezinských Rómov v osade Glejovka nie je ani sto, no problémy s nimi sa tiahnu roky, akoby to bola veľká osada. Odkedy im pred štyrmi rokmi vyhorela bytovka, ktorú odkúpili od mesta, bývajú v jej ruinách, unimobunkách a domčekoch. Postavili si ich na mestskom pozemku, no tri vystavali aj tesne za hranicou cirkevného pozemku v domnení, že sú na území mesta. Včera ich boli zameriavať a Rómovia sa boja, že opäť prídu o strechu nad hlavou.

Pomohla by sociálna práca

Františka Olaha mrzí, že im nik z mesta nepovedal, že stavajú mimo mestského pozemku. „Domy sa nepostavili zo dňa na deň. Teraz chodia s policajtmí vymeriavať, ale predtým nám nepovedali, že staviame vedľa.“

Stavali, lebo v zime sa vo veľkých mrazoch v unimobunkách nedá bývať. Rómom nikdy nepomáhal sociálny pracovník. Primátor ani kňaz sa komunitne osobitne nevenujú. Aj podnikateľ Ján Mirianský, ktorý má pri osade firmu, hovorí, že s nimi nik nepracuje. Viackrát ho vykradli, no neobviňuje Rómov. Pre neporiadok z osady ohradil pozemok vysokým betónovým múrom. „Keď môžem, pomôžem, a keď nič je, tak im to vyčítam.“

Kňaz: Nemám na nich čas

Pre tri domy, ktoré postavili na hranici s pozemkom farského úradu v Grinave, čo je časť Pezinka, podal kňaz Milan Sova trestné oznámenie.

Primátor Oliver Solga spomína, že Sovov predchodca s komunitou pracoval, viedol deti a robil tábory. „Problém je, že s nimi nemám kontakt.“

Deklarujú, že sú veriaci, ale čosom tu rok, ani jeden z nich v kostole nebol,“ hovorí Sova. Do osady sa bojí ísť. „Je to niekedy nebezpečné.“

Pobehujú tam psy,“ vysvetľuje. Na argument, že iní kňazi sa sociálnej práci s Rómami venujú popri kňazskej práci, vraví, že nemá čas, lebo učí na vysokej škole. Za domy, ktoré postavil Rómovia, podal trestné oznámenie.

„Je to čierna stavba, čo som povinný ohlásiť a robia tam čiernu skládku.“

Neodmieta možnosť dohodnúť sa na prenájme či odpredaji časti pozemku. Solga hovorí, že sa Rómom snažia pomáhať, no na sociálneho pracovníka nemá peniaze. Pripomína, že keď bytovka vyhorela, vláda sľubovala sociálneho pracovníka aj policajta, aj to, že Bratislavský kraj je vyčlenený z eurofondov a na tento problém nemá kde vziať. „Chceme ich domy legalizovať.“

Dotiahli sme im elektrinu, o vodu prišli, pretože mali vysoké dlhy.“ Stavby včera merali nie preto, aby Rómom strašili búraním, ale pre trestné oznámenie, keďže ich o mapu so zakreslenými domami požiadala polícia pre trestné oznámenie. Riešenie rómskej situácie v Pezinku vidí v možnosti dať im prácu. „Ale na to potrebujeme pomoc štátu.“ Ján Glovičko Je to čierna stavba, čo som povinný ohlásiť a robia tam čiernu skládku. Milan Sova, kňaz v Grinave **SME, 16.8.2012**

Poľsko: Návšteva ruského patriarchu

V Poľsku začal historickú návštevu ruský patriarcha Kirill. Hlava pravoslávnej cirkvi má u našich severných susedov najmä zlepšiť vzťahy s katolíckou cirkvou. Podľa niektorých by návšteva mohla byť prvý krok k stretnutiu s pápežom Benediktom XVI.

Patriarcha moskovský a celého Ruska zavítal do Poľska prvý raz po štyristo rokoch. Kirilla prijal poľský prezident Bronisław Komorowski a ďalší ústavní činitelia. Zajtra by mal absolvovať najdôležitejší bod svojho programu, ktorým je stretnutie

s predsedom Poľskej konferencie katolíckych biskupov.“

Kirill, patriarcha Ruskej pravoslávnej cirkvi: „Je to moja prvá návšteva krajiny na západ od nášho patriarchátu. Budeme spoločne s bratmi katolíckymi rozmýšľať o našich vzťahoch a o minulosti, ale i o výzvach do budúcnosti.“

Radovan Kondrлік, redaktor: „Vysokí cirkevní hodnostári majú podpísať výzvu pre veriacich. Členovia oboch kresťanských cirkví sa na jej základe budú modliť o odpustenie za spory a vzájomné krivdy

z minulosti. Rozkol medzi katolíckou a ortodoxnou cirkvou má hlboké korene a siaha až do roku 1054. Dnes by východnú a západnú cirkev mohol spájať boj proti prílišnému sekularizmu, či hrozba prenikania islamu do Európy. Mnohí však od pobytu Kirilla v Poľsku očakávajú nielen zlepšenie súžitia medzi katolíckymi a pravoslávnyimi, ale aj zlepšenie poľsko-ruských politických vzťahov. Tie sú najnovšie poznačené najmä spormi o zodpovednosť za haváriu poľského prezidentského špeciálu v apríli 2010.“

STV 1, 16.8.2012

Na škole svätej Alžbety sa dejú so spismi zázraky

Z Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety v Bratislave v noci z 9. na 10. augusta záhadne zmizli spisy politikov, ktorí na nej študovali, a relikvie. Len čo však včera dostali médiá anonym, ktorý na to upozorňoval, spisy sa záhadne objavili. Tie sa, na rozdiel od vzácného náboženského predmetu s vloženou kosťou svätej Benedikty z Križa, údajne našli založené v archíve školy. K údajnej krádeži na súkromnej vysokej škole došlo po medializácii pochybne získaného doktorského titulu predsedu KDH Jána Figeľa. Keďže do podozrenia padli aj ďalší politici s titulmi z tejto školy, jej rektor Vladimír Krčméry sa obrátil na Akreditačnú komisiu a požiadal ju o kontrolu. „Pozývame vás a zároveň prosíme, aby ste zväzili vykonanie kontroly (...) na našej vysokej škole, aby sme rozptýlili mediálne fámy,“ napísal Krčméry komisii minulý týždeň. Zároveň vytypoval viaceré práce, o ktoré by komisia mohla mať záujem a vopred ich pripravil.

Podľa hovorcu školy Ivana Bielika však nachystane podklady zo zasaďky knižnice rektorátu, kde ich z archívu premiestnili, medzi štvrtkom a piatkom zmizli. Boli medzi nimi kompletné osobné spisy Jána Figeľa, dokumenty týkajúce sa exministerky práce Viery Tomanovej či poslankyne Jany Valovej, ale i návrh na udelenie titulu poslancovi za Smer Mojmirovi Mamojkovi a ďalších 16 spisov. Ako k tomu mohlo dôjsť, nikto nevie, ale v celej budove rektorátu sa nenašlo nič poškodené. Škoda vzniknutá krádežou mohla podľa odhadov univerzity aj s relikviou dosiahnuť približne 560 eur.

Prípada teda ohlásila polícia. „Poverený príslušník polície začal v tomto prípade trestné stíhanie vo veci prečinu krádeže,“ uviedla bratislavská krajská hovorkyňa Petra Hrášková s tým, že páchateľovi hrozia za skutok dva roky väzenia. Po niekoľkých dňoch pátrania včera univerzita vyhlásila, že šlo len o nedopatrenie a pri prevozoch z archívu a späť zlyhal ľudský faktor. „Nakoniec sa nejaká dobrá duša priznala, že to dala sama odviezť do archívu bez vedomia vedenia univerzity,“ vysvetľoval včera Bielik. „V prípade, že vyšetrovanie preukáže, že skutok sa nestal, alebo skutok nie je trestným činom, bude trestné stíhanie v zmysle ustanovení trestného

poriadku zastavené,“ zareagovala na novú situáciu policajná hovorkyňa Hrášková. Začaté pátranie sa celkom nezastaví ani po nájdení spisov, keďže škole naďalej chýba relikvia. Náboženský predmet s pravou kosťou svätej vloženou do ruženca zdobeného kovom zo zlatej farby a kameňmi mal podľa odhadov hodnotu päťsto eur, a preto oznámenie na políciu v tejto veci naďalej zostáva. Vysoká škola vyvodzovať dôsledky nechce. „Nepokladáme to za blamovanie našej vysokej školy. Pomýliť sa môže každý,“ dodal Bielik.

Politici, ktorých spisy zmizli, sa k zmätkom vyjadrovať nechceli. „O skutočnosti, ktorú uvádzate, nemáme žiadne informácie. V prípade, že ide o policajné vyšetrovanie, nebudeme sa k danej záležitosti do prešetrenia prípadu vyjadrovať,“ uviedla Lucia

Mihoková z komunikačného oddelenia KDH. Na otázky vôbec neodpovedala Viera Tomanová, zatiaľ čo Jana Vaľová je na dovolenke v zahraničí. Podľa rektora Univerzity Komenského v Bratislave Karola Mičietu sú zmätky pri evidencii prác a ich presune čudné, pretože archivácia dokumentov súvisiacich so štúdiom má prísne pravidlá. „Každá vec musí byť potvrdená a každá vec, ktorá je vydaná, musí byť v evidencii.“

Jednotlivé inštitúcie jednoducho majú nejaký registratúrny poriadok, ktorý sa dodržiava,“ vysvetľuje s tým, že podrobne by sa teda mali zaznamenávať aj prichádzajúce a odchádzajúce dokumenty. „To, že niečo zmizlo len tak, by bola veľmi nesprávna interpretácia nedostatkov v tejto oblasti,“ dodáva. **Pravda, 16.8.2012**

Cirkevný škandál

Belgickom otriasa cirkevný škandál. Bývalý biskup mesta Bruggy má na krku ďalšie obvinenie zo sexuálneho obťažovania detí, pre ktoré musel ešte v roku 2010 odstúpiť zo svojej funkcie. Belgická cirkev je zatiaľ s vyhláseniami opatrná. Viac povie Peter Majer.

Roger Vangeluwe, biskup v meste Bruggy, musel pred dvomi rokmi odstúpiť z postu západoflámskej diecézy, keď vysvitlo, že v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch minulého storočia sexuálne obťažoval svojho maloletého synovca. Najnovšie proti bývalému biskupovi vypovedal muž, ktorý tvrdí, že aj jeho duchovný sexuálne obťažoval a to v detskom domove patriacom cirkvi. Skutok sa vraj

opakovane stal v 90-tych rokoch minulého storočia. V tom čase biskup naozaj navštevoval sirotinec, kde sa starali aj o muža, ktorý najnovší prípad ohlásil. Ten tvrdí, že ho duchovný navštevoval počas piatich rokov. Jeho advokát vyhlásil, že podľa psychoanalýzy má údajná obeť traumy. Muž obvinil aj celú belgickú cirkev, ktorá podľa neho nekonala, hoci o biskupovom sexuálnom obťažovaní vedela.

Mnišky, ktoré sa v tom čase o deti v domove starali, však tvrdia, že sa im žiadne zo sirôt na podozrivé správanie duchovného, nesťažovalo. Najnovšie obvinenie už vyšetrojú belgické úrady, miestna cirkev si chce počkať na ich výsledok. **Rádio Slovensko, 15.8.2012**

Hamburg ako prvý povolí moslimom sviatky

Druhé najväčšie mesto v Nemecku umožní moslimom zostať cez ich cirkevné sviatky doma.

Vianoce, ramadán aj pesach. V nemeckom Hamburgu veriaci židia aj kresťania môžu sláviť cirkevné sviatky doma a čoskoro sa k nim pridajú aj moslimovia. Ako v prvom meste v Nemecku. Druhé najväčšie nemecké mesto a zároveň spolková krajina Hamburg uzatvorilo dohodu s miestnymi moslimskými organizáciami a priznalo moslimským zamestnancom a žiakom možnosť

zostať na sviatky doma. Právo na voľno majú mať vo Sviatok obetí (Íd al-adhá), na konci ramadánu a v Deň smútku (Ašura). Dospelí si však budú musieť buď vziať dovolenku, alebo si sviatky nahradiť v iný deň. Priznali im aj právo na hodiny vlastného náboženstva v škole a právo na pohreb podľa vlastných zvykov. Moslimské organizácie, ktoré zastupujú vyše stotisíc miestnych moslimov, sa zasa zaviazali rešpektovať rovnoprávnosť pohlaví, *pokračovanie na str. 9*

dokončenie zo str. 8

ako aj odmietat' násilie a diskrimináciu založenú na pôvode, sexuálnej orientácii či náboženskom vyznaní. Starosta Hamburgu Olaf Scholz dúfa, že dohoda, o ktorej rokovali päť rokov, bude vzorom pre ďalšie nemecké mestá. Dokument ešte musí schváliť miestny parlament. Podobnú zmluvu už v minulosti v severonemeckom Hamburgu uzavreli s kresťanskou a židovskou komunitou. V takmer dvojmiliónovom meste podľa denníka Frankfurter Allgemeine Zeitung žije asi 130-tisíc moslimov. (era), SME, 16.8.2012

Nazval Madonnu k...ou!

Ruský vicepremiér kašľal na bontón. Významný ruský politik Dmitrij Rogozin sa ostro ohradil proti americkej speváčke Madonne. Označil ju za prostitútku.

„Vekom sa každá bývalá k... snaží všetkých moralizovať. Najmä počas turné v zahraničí,“ napísal Dmitrij Rogozin na Twitteri, pričom použil v ruštine prvé písmenko pre vulgárne označenie najstaršieho remesla. Reagoval tak na Madonninu podporu punkovej kapele Pussy Riot, ktorej členky súdia za výtržníctvo v pravoslávnom kostole. Speváčka v utorok počas svojho moskovského koncertu zakričala „Pussy Riot“, pričom mala na chrbte názov kapely a na hlave masku – poznávací symbol skupiny. Publikum ju podľa denníka The Guardian odmenilo búrlivým potleskom. Reakcia Rogozina sa na webe objavila v stredu v noci. Proti Madonne protestovali aj pravoslávni veriaci. Došlo aj na pálenie jej portréto. (tt), Plus jeden deň, 11.8.2012

Na Hlinku v Ružomberku postupne zabúdajú

Na výročie pri soche ležali staré vence Slovenskej pospolitosti a čerstvý od KDH.

Na vyľudnenom Námestí Andreja Hlinku v Ružomberku včera popoludní nič neprípomínalo, že kňaz a známy i kontroverzný politik Hlinka zomrel v tento deň pred 74 rokmi na miestnej fare. Na námestí stojí Hlinkova socha v nadživotnej veľkosti s dvoma umelými vencami zničenými od počasia, ktoré tam položila niekedy dávno Slovenská pospolitosť. Popoludní k nemu pribudol aj čerstvý od KDH s nápisom „S úctou spomíname“. Predseda kresťanských demokratov Ján Figel' ako jediný z parlamentných lídrov vydal vyhlásenie k výročiu úmrtia významného politika ľudovej strany prvej polovice 20. storočia.

Prázdne mauzóleum

Keď sme sa včera pýtali starých aj mladších Ružomberčanov, aké výročie má Andrej Hlinka, nevedeli. Niektorí ani nevedeli, o koho ide. „On bol kňaz?“

Nie som veriaci, neviem, aké má výročie,“ hovorí žena pri Hlinkovej soche. Ďalších deväť Ružomberčanov reaguje rovnako. Až Pavel Scheer z mestského úradu odpovedá s istotou a presne. Scheer odomyká mreže na Hlinkovom mauzóleu. Hovorí, že musí byť zamknuté a otvárajú ho len na požiadanie. Aj cez mreže vidno Hlinkovu prázdnu presklenú prestrelenú rakvu, ktorú do Ružomberka premiestnili pred niekoľkými rokmi z Bratislavy. Kde sú pozostatky Hlinku, nie je známe ani po niekoľkých pátraciach pokusoch. Nevedia

ani, kto rakvu prestrelil. Hovorí sa, že v roku 1968 sovietski vojaci, dôkazy o tom nie sú. Hlinkovo mauzóleum ročne navštívi najviac 500 ľudí. „Nie je až taký veľký záujem. Niekedy bol väčší,“ tvrdí Daniela Sviteková, ktorú musíte kontaktovať, ak chcete vstúpiť do mauzólea.

Záhľadné zmiznutie

Hlinka zomrel na fare v auguste v roku 1938. Pochovali ho na mestskom cintoríne a po vyše roku, 31. októbra, jeho pozostatky premiestnili do mauzólea. Na dobových záznamoch nieslo presklenú truhlu so zabalzamaným telom dvanásť mužov v krojoch. Prišiel aj prezident Jozef Tiso, bola to jeho prvá oficiálna cesta po zvolení do úradu. Na mieste mauzólea mal byť Pamätník padlým. Po Hlinkovej smrti zmenili účel a za rok postavili mauzóleum. Po roku 1948 vstup do mauzólea zamurovali a priečelie sa zmenilo na pamätník padlým v oboch svetových vojnách. Mauzóleum čiastočne zrenovovali v roku 1991. Posledná overiteľná zmienka o tele je zo sklonku druhej svetovej vojny, keď mauzóleum bombardovali. Po ofenzíve sovietskej armády na jar 1945 vydal minister vnútra Alexander Mach príkaz na prevezenie Hlinkovho tela na bezpečné miesto. Špeciálna gardistická jednotka telo odviezla, ďalšie hodnoverné informácie nie sú. Len viac či menej bizarné fámy. „Myslím, že sa telo nenájde. Keby niekto vedel, kde je, tak by už bolo tu,“ vraví historik Anton Hruboň z Ružomberka.

Daniel Vražda
SME, 17.8.2012

Vo Veľkých Turovcích sa buduje nový katolícky kostol

V obci Veľké Turovce v okrese Levice sa buduje rímskokatolícky kostol. Základy boli položené na jeseň roku 2011, pričom v tomto roku sa pracuje v plnom nasadení. Pri výstavbe kostola, ktorý sa buduje z verejnej zbierky, pomáhajú aj miestni veriaci a podnikatelia. Obyvatelia Veľkých Turoviev veria, že prvá svätá omša bude v novom kostole na Vianoce.

Doterajšie náklady na výstavbu kostola dosiahli 250-tisíc eur.

Výstavbu podporil biskupský úrad v Banskej Bystrici a Váci. Pri výstavbe pomáhajú aj miestni majstri.

Nagy János, dekan: „Nájdu sa dobrovoľníci, ktorí na výstavbe kostola bezplatne odpracovali mnoho hodín, niektorí tu pracujú denne.“

Horváth Vilmos: „Pracujeme od siedmej, ôsmej, v závislosti od toho, ako máme čas. Stavíme lešenie.“

Redaktorka: „S menom kňaza z Veľkých Turoviev sa doteraz spája obnova 12 kostolov. Hovorí, že aj je

vôľa, silná viera a spolupráca, tak sa dá zrealizovať aj zdanlivo nemožné.“

Nagy János, dekan: „Zariadenie je v rukách odborníkov, interiérových architektov.“

Redaktorka: „Veľké Turovce vznikli v roku 1938 zlúčením dvoch menších obcí a doteraz mali len dve malé modlitebne. Nový kostol sa stavia v geografickom strede dvoch obcí, čo takisto symbolizuje spolupatričnosť veriacich.“

STV2, 15.8.2012

Španielsko zrejme sprísni podmienky interrupcií

Pravica chystá zmenu ľavicovej reformy, umelé prerušenie tehotenstva nebude v Španielsku jednoduchá záležitosť. Konzervatívci, ktorí sú pri moci od decembra minulého roku, plánujú splniť to, čo naznačovali v predvolebnej kampani. „Nechceme zrušiť alebo zmeniť celý zákon, ale niekoľko vecí si vyžaduje zmenu - napríklad to, že dievča nepotrebuje na potrat súhlas rodičov,“ poznamenal v novembri 2011 Mariano Rajoy, ktorý sa po voľbách stal predsedom vlády. Onedlho vyslovil podobný názor nový minister spravodlivosti Albert Ruiz Galladrón. „Nie je ďalej možné, aby 16-ročné alebo 17-ročné dievča podstúpilo interrupciu bez odsúhlasenia otca a matky,“ pripomenul jeho výrok denník La Stampa. Podľa zdrojov z jeho rezortu do októbra vznikne návrh novely zákona, napísala najnovšie agentúra Reuters. „Nevidím dôvod, prečo by plod nemal byť chránený len preto, že je nejako postihnutý,“ upozornil minister nedávno v novinách La Razón. Podľa platného zákona, s ktorým prišla predchádzajúca socialistická vláda, ženy môžu požiadať o potrat do 14 týždňov tehotenstva, prípadne do 22 týždňov, ak ide o veľmi vážne poškodenie

plodu. „Plánovaná reforma by pravdepodobne mala povzbudiť voličské jadro konzervatívcov,“ nazdáva sa Reuters v narážke, že to môže byť krôčik na odpútanie pozornosti od bolesťivých ekonomických zmien. Kritici poukazujú na to, že vláda chystá spiatočnícky krok, ktorým obmedzí práva žien. „Súčasný zákon nikoho nenúti, aby išiel na potrat, ak má porušený plod. Nemôžete však zabrániť ženám, aby si vybrali tento spôsob, ak plod má mimoriadne vážnu vrodenú chybu,“ citovala Reuters predsedu združenia plánovaného rodičovstva Luisa Enriqueho Sáncheza.

Podotkol pritom, že v zložitých prípadoch väčšina budúcich matiek uprednostní pôrod. Spomedzi 600-tisíc tehotenstiev ročne v Španielsku predstavujú poškodené plody 2 percentá a z tohto malého počtu sa len štvrtina končí interrupciou. Zatiaľ nie je jasné, čo všetko novela bude obsahovať. Radikálni odporcovia potratov napriek tomu nebudú úplne spokojní. Radi by videli aj zákaz umelého prerušenia tehotenstva v prípadoch znásilnených žien. Lenže až tak ďaleko zájsť sa vláda neodhodlala, domnievajú sa španielske médiá. **čap, Pravda, 14.8.2012**

Betlehem z konských podkov

Uprostred augusta myslí na Vianoce. V dedinke na Zamagurí stavia unikátny betlehem. Miloslav Semančík vyrába tradičný symbol z netradičného materiálu - z konských podkov. Ako hovorí, práve tento betlehem mu pomohol zachrániť život.

Tento dôchodca štyridsať rokov zbieral symboly šťastia, až kým sa mu šťastie neotočilo chrbtom. Rakovina, lúčenie s rodinou, posledné slová pred operáciou.

Miloslav Semančík, ľudový umelec: „Nesmiem umrieť, lebo ešte chcem betlehem z podkov spraviť. To bola moja túžba veľká.“

Redaktor: „A práve tá mu vraj pomohla znova postaviť sa na nohy. Dnes už celé hodiny pracuje v Matiašovciach pri svojich podkovičkách.“

Miloslav Semančík, ľudový umelec: „Slza človeku vychádza, keď to čosi také vidí, že ešte som to dokázal. Som bol bohovsky rád.“

Redaktor: „Z približne sto podkov vytvoril akúsi železnú pavučinu.“

Miloslav Semančík, ľudový umelec: „Najväčší symbol toho betlehemu je svätá rodina.“

Redaktor: „Len sa treba lepšie zahľadieť a zapojiť svoju fantáziu.“

Miloslav Semančík, ľudový umelec: „Tu je svätý Jozef, svätá Mária, Ježiško. Tu je hviezda. A tu dole sú traja králi.“

Redaktor: „Zostáva už len staré podkovy zbaviť hrdze, namaľovať a vystaviť na obdiv. A k tomu neuveriteľný príbeh o tom, aké sny nás dokážu vrátiť na pozemský svet.“

Miloslav Semančík, ľudový umelec: „Mohol by som si ľahnúť tu pod tie stromy a čakať, kedy tá zubatá už po mňa príde, no ale ja som si neľahol, pracujem furt, robím, robím, lebo to ma drží.“

**Marek Vnenčák
TV Markíza, 15.8.2012**

Ukradli trňovú korunu

Zlé jazyky hovoria, že na Slovensku vám onedlho ukradnú aj nos medzi očami. Žiaľ, sme tým známi. Jednou malou dedinkou pri Žiline však otriasla krádež, ktorá ani u nás nemá obdoby. Zloději vylúpili kaplnku a čo z nej ukradli, sa nedá ani pochopiť.

Márnosť nad márnosť. To, čo zmizlo z tejto malej kaplnky v Mojšovej Lúčke pri Žiline, má veľmi nízku materiálnu hodnotu. Čo zlodziej ukradol, to sa vlastne nedá ani pochopiť.

Jozef Bittó, obyvateľ obce: „Ukradli tuná taký stojan na sviečky, celý komplet. Tuná ukradol polmetrový lampáš, kde sa dávala taká oltárna svieca.“

Redaktor: „To, čo však páchatel zobral z tejto mreže, je až absurdné.“

Jozef Bittó, obyvateľ obce: „Autentickú korunu Ježiša Krista. Tak z toho istého materiálu my sme doniesli z toho Izraela korunu sem, aby sme ju tuná ukázali ľuďom. Ukradol z tohto miesta tuná, tú trňovú korunu vytrhli.“

Redaktor: „Nešlo pritom o žiadny vzácny kov, ale o prútie.“

Jozef Bittó, obyvateľ obce Mojšova Lúčka: „To je druhá trňová koruna z iného kostola, kde sme darovali. Museli sme ísť pre ňu, aby ste videli ako vyzerala táto trňová koruna Ježiša Krista.“

Obyvatelka obce: „To ani nemá hodnotu, to je taká duševná hodnota.“

Obyvatel obce: „Ja tu chodím s otcom a je to hrozné.“

Jozef Bittó, obyvateľ obce Mojšova Lúčka: „Vidíte, tu sa pred ničím nezastaví nikto, už Boha sa nebojíme, nebojíme sa ničoho.“

Redaktor: „Šokovaní z toho boli aj rybári, ktorí sem chodia na priehradu na lov.“

Rybár: „Dneska sa ľudia asi neštítia takýchto vecí. Neni im nič sväté potom.“ **TV JOJ, 15.8.2012**

Ukradol milodary

Neznámy páchatel sa v nedeľu na Južnej triede v Košiciach vlámal do kostola. Po tom, čo vošiel vstupnými dvermi do chodby, vylomil vnútorné drevené dvojkrídlové dvere a dostal sa dnu. Následne vylomil drevené skrinky s plastovými košíkmi na milodary a pokladničku, z ktorých ukradol zatiaľ nezistenú finančnú hotovosť. **Plus jeden deň, 14.8.2012**